

[Holstein.]

Erkendelse af, at helt tilfredsstillende er det ikke for dette Hovederhverv, som Forholdene ligger —, at Landbrugets Stilling trænger til Overvejelse, trænger til Undersøgelse og trænger til Undersøgelse særlig for Landbrugets Gældsforholds Vedkommende.

Jeg troede, vi havde haft Regeringens saakaldte Landbokommission siddende i over et Aar, og jeg troede, den havde beskæftiget sig med disse Spørgsmaal. Jeg troede ogsaa, at den højtærede Regering selv og navnlig den højtærede Landbrugsminister havde haft Landbrugets økonomiske Tilstand, „økonomiske Stilling“, som det hedder i Programerklæringen, under Overvejelse tilstrækkeligt længe til, at man nu snart maatte være kommet til Klarhed over, hvad man fra Regeringens Side agter at gøre for Landbruget.

Det synes altsaa efter Programerklæringen, at den højtærede Statsminister ikke er naaet længere end til en Erkendelse af, at Landbrugets økonomiske Stilling trænger til Overvejelse, og dog fortjener det i den Situation, vi staar i, at fremhæves, at dette Erhverv, som ganske vist direkte kun beskæftiger en Trediedel af Befolkningen, hjembringer de fire Femtedele af de Indtægter fra Udlandet, uden hvilke det danske Samfund ikke kan bestaa uden at forarmes, endvidere, at dette Landbrugs Rentabilitet er Hovedgrundlaget for den Realkredit, som er Betingelsen for hele det danske Finansvæsens Trivsel, baade offentligt og privat, og endelig, naar man vil gøre sig dette Erhvervs fulde økonomiske Betydning klart, at store Dele af Handel og Haandværk i vore Byer staar og falder med dette Landbrugs Rentabilitet, og at dette Erhverv i vore Byer har affødt talrige Industrier, som er knyttet til Landbruget, i Konservesindustrien, i Fødevarerindustrien, i den ene og den anden Henseende. Man behøver blot at læse den store Industrieretning, som kom for nogle Aar siden — jeg tror, man kalder den Direktør Chr. H. Olesens Industrieretning, i hvert Fald var han et aktivt Medlem af den Kommission, som skrev Beretningen — for at se, hvilken Rolle den til Landbruget knyttede Fødevarerindustri spiller i hele vor industrielle Virksomhed her i Landet.

Det er let at se, hvad dette Landbrugs Rentabilitet betyder for den samlede danske Erhvervsøkonomi, og hvis man vil hævde, at de Synsmaader, jeg forfægter, er ensidige Landbrugssynspunkter, og at det er ensi-

dige Landbrugsinteresser, jeg taler for, vil jeg gerne have Lov til at minde om den Henvendelse til Regering og Rigsdag, som samtlige sønderjydske Købmands- og Haandværkerforeninger i Foraaret rettede til os. Der hedder det:

„For os, der daglig har nøje Føling med Landbruget, er der ingen Tvivl om, at Akkordloven vel er i Stand til at flytte om paa Byrderne, men kun formaar at bringe en foreløbig Frist, saafremt Landbrugets Rentabilitet ikke bringes i Orden, formentlig ved en Sænkning af Kronen“. Man kunde Haand i Haand med Akkordloven nævne Henstandslove, Kriselove, Laanelove og sociale Love.

„Da Krisen“, hedder det videre, „er saa omfattende, mener vi, at Bestræbelserne absolut maa gaa ud paa at tilvejebringe Rentabilitet for de producerende Erhverv, saaledes at Strømpilen gaar i Retning af en Genoprettelse af den Forrentning og Bæreevne, som var til Stede i Aarene 1928—30, og paa hvilken Basis de nugældende Lønningsslove for Tjenestemænd blev udarbejdet og gennemført. Saneringsbestræbelser, gennem Akkord o. s. v. vil ikke løse det økonomiske og erhvervsmæssige Problem, men vælte Tabene over paa andre Befolkningslag for sluttelig at ramme Pengeinstitutionerne, hvorved Sammenbrudet vil være endeligt“.

Disse Betragtninger fra de sønderjydske Haandværkeres og Købmænds Side vil, hvis Forholdene faar Lov til at vedblive at gaa, som de gaar, blive enstemmigt tiltraadt af Haandværker- og Købmændstanden rundt om i vore mindre Provinsbyer. De Byer, hvor Købmændsstand og Haandværkerstand sidst vil komme til denne Erkendelse, er vore største Byer, København, Aarhus og maaske Aalborg — i Odense tror jeg, man er godt paa Veje til at forstaa det —, men der kommer det ogsaa. Det kommer uvægerligt og uhjælpeligt, at Landbrugets Rentabilitet, som den ærede Ordfører for de Konservative har sagt, er af afgørende Betydning for alle de andre Erhverv og hele vor fremtidige Erhvervsøkonomi.

Hvorledes forholder det sig med denne Rentabilitet, og hvilken Betydning har Valutapolitikken i positiv eller negativ Retning for denne Rentabilitet? Maa jeg have Lov til her at kaste et Tilbageblik over den Valutapolitik, som er ført i de forløbne Aar, for derefter at stille Horoskopet for den Valutapolitik, som kan og burde føres